

राज्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य
संस्थांमध्ये साथीचे रोगांचा फैलाव
रोखण्यासाठी उपाययोजना करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक साथरो-२०२४/प्र.क्र. २३५/नवि-२०

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.

दिनांक : ११ जून, २०२४

वाचा :

- १) शासन परिपत्रक, नगर विकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण-१०/२०००/२८७/प्र.क्र.८४/नवि-२७, दि.०२ ऑगस्ट, २०००
- २) शासन परिपत्रक, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक साथरो-२०१५/प्र.क्र.४९७ /आ-५, दि. ०१ जुलै, २०१६
- ३) शासन परिपत्रक, नगर विकास विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०१६/प्र.क्र.४६४/नवि-२०, दि.०२ डिसेंबर, २०१६

प्रस्तावना :

पावसाळा ऋतू हा अनेक सार्थीच्या रोगांचा प्रादुर्भाव कालावधी असतो. या कालावधीत बऱ्याच वेळा जलजन्य तसेच किटकजन्य आजारात वाढ होताना दिसून येते. राज्यातील नगरपरिषदा व महानगरपालिका क्षेत्रता दुषित पाणी, परिसर स्वच्छतेचा अभाव यामुळे साथरोग प्रादुर्भाव वाढत असल्याचे दिसून येते व त्याचे मुख्य कारण अशुद्ध पाणीपुरवठा हे सुध्दा आहे. पावसाळा ऋतूमध्ये स्वाईन फ्लू सारखा हवेवाटे पसरणारा श्वसन संस्थेचा आजार, हिवताप, चिकनगुनिया इ. सारखे साथीचे आजार या कालावधीत वाढीस लागू शकतात तसेच कोकण पट्टीच्या प्रदेशात लेप्टोस्पायरोसीस या सारखा आजार या कालावधीत वाढीस लागू शकतो. विविध साथ रोगाचे सर्वेक्षण नियंत्रण तसेच त्यानुषंगाने उद्भवणारे साथ रोग उद्रेक आटोक्यात आणण्यासाठी सार्वजनिक आरोग्य विभागाने त्यांच्या दिनांक ०१ जुलै, २०१६ च्या परिपत्रकान्वये सविस्तर सूचना दिल्या आहेत.

श्री.विष्णू बाबाजी गवळी यांनी दाखल केलेल्या जनहित याचिका क्र.२३७/२०१४ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी निर्णयाच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे निदेश दिले आहेत :-

Municipal Corporations should immediately take steps, to contain various diseases namely Malaria, Dengue etc. and to take steps to ensure that there is eradication of these diseases. For that purpose, we direct the state Government and all the municipal Corporations to ensure that emphasis is given on prevention of these diseases by taking appropriate steps such as fumigation on regular basis every day and removal of stagnant water where-ever it is found. There has to be an appropriate garbage disposal plant which is other source for spread up of these diseases.

उपरोक्त बाबी विचारात घेता साथीचे रोगांचा फैलाव रोखण्यासाठी स्थानिक स्वराज्य संस्थामध्ये उपाययोजना करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन परिपत्रक :

राज्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था क्षेत्रांमध्ये साथीचे रोगांचा फैलाव होऊ नये यासाठी सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी दुषित पाणी, कचरा व्यवस्थापन, खाऊ गल्ली स्वच्छता, पाण्याचा निचरा, पाणी नमुने तपासणी इत्यादींबाबत आवश्यक ती कार्यवाही करावी तसेच शासन परिपत्रक, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, दिनांक ०१ जुलै, २०१६ मध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना, साथीचे रोग टाळण्यासाठी पाणी नमुने तपासणी यासंदर्भातील नगर विकास विभाग, शासन परिपत्रक दिनांक ०२ ऑगस्ट, २००० व मा. उच्च न्यायालयाने जनहित याचिका क्र.२३७/२०१४ प्रकरणी दि.२५ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी दिलेल्या आदेशांचे सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी काटेकोरपणे पालन व अंमलबजावणी करावी.

२. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्राच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२४०६१११४४८३०४७२५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अनिलकुमार रा. उगले)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति :

- १) मा.राज्यपाल महोदय यांचे सचिव
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा.उपमुख्यमंत्री (गृह), यांचे प्रधान सचिव
- ४) मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव
- ५) सर्व मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा. विरोधी पक्षनेते, दोन्ही सभागृह, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
- ७) सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधानपरिषद व संसद सदस्य
- ८) मा. मुख्य सचिव यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक
- ९) प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) सर्व विभागीय आयुक्त
- ११) सर्व जिल्हाधिकारी
- १२) राज्यातील सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त
- १३) आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
- १४) राज्यातील सर्व नगरपरिषदा / नगरपंचायती यांचे मुख्याधिकारी
- १५) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पिंपरी-चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरण, निगडी, पुणे
- २०) निवडनस्ती (नवि-२०)